

Glósur úr laganámi við Háskóla Íslands, 4 af 6

Bjarni Benediktsson – Háskóli Íslands – Laganám – Glósur – Stjórnarskrá

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Uppvaxtar- og námsár
Askja 1-4, Örk 6

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

1) Stj.-skift: 1915: (Stjór. statfesting.
Sig. Eggert, Sk.Th. og B.G. f.v. flakka: Nd.
till. til fél. út af statfestingun stjór. voblj:
Hösk. Alf. ákveður að leiga sfiu þeir, að hær telur
landit öbændit af öðrum skilmállum fyrir statfesting
stjór. var þeir, sem felast: fyrirvara Alf.
1914.

Af flakka-m. till. er þeir heldit fram, að till.
ei öryggistill. og skert annat, i hærri felast
ebbi vandræstir i rh., enda mæni þat ebki ná
fram at ganga. Sig. Eggert B. III 1954, 2038, skr.
Sk.Th. 1990-1991. og B.G. 2097

Stutningum. till. ein þær. Sv. telur till. ebki
þeirna vandræstis gfið. B. III 2064.

Rh. (S. A) telur till. ebki vandræstis gfið. B. III
1955.

Af öðrum ^{auðst.} er till. ebki talin þeir vandræstis gfið
B. III 1975 (Sigurður Gunnarsson). Eru annar
telur hær „frítt ortata“ vandræstis gfið. er
ebki þó þeirna. Þjórn Gjalsson, 2000-2001. Sveinn
Þj. telur hær ebki þeirna vandræstis till. er
lefa vandræstir i sér fölgit. B. III 2010, 2016-2017.

Rh. viti flakka-m. fyrir, að þeir met ummállum
sinnum gfi öðrum landsins vopn gegn þeir, þess.
vega lesta þeir átt að þá málit heldit fyrir i
lobendum þendi: Sp. i Stat þess at leita

Þjessari at ferd. B. III 2072.

Samþykkt var svoðlj. röðst. deysbrá með 14 atker.
gegn 10: Sökum þess, at d. telur statfestningar skilmála
stjór. 19. júní 1915: fullu samvæmi við fymirvara Alf.
1914, þá ljáir hin ávægju sínni yfir statfestningu stjór.
og telur fymir varsta mál á deysbrá. A. 214 sbr.
B. III 2148.

Þ Ed. Gunn þeir þork., Guðm. Bl. og Þjórn þork.
fram þál. um stjór. mátt, svo hlj.: Ed. ^{Alf.} álykta
at ljá (yfir þess), at hin telur statfestningar skilmála
stjór. 19. júní 1915: fullu samvæmi við fymirvara
Alf. 1914, og ljáir d. ávægju sínni yfir statfestningu
stjór. A. 214.

Christinn Daníelsson þelt: röðst. deysbrá svoðlj: Um
lét og Ed. Alf. ljáir þess yfir, at hin telur lundit
öfundit af öðrum skilmálum fymir vara statfestningu
stjór. an þess, sem flest: fymirvara Alf.
1914, telur hin fymir varsta mál á deysbrá,
A. 215.

Harð E. Þysson atva röðst. deysbrá. A. 216.

Atker. þess svo, at t. hl. St. D. var feld með 9 gegn
þj., St. E. með 9 gegn 4, an þál. samþ. með 8 gegn
S. B. II 900.

St. D. þess telur fram, at t. hl. sár að samg
dun ~~þess~~ sár, sem feld hafi verið: Hd. ~~þess~~ sd

3)

1915. (Stjór. staðfesting)

hinn einnigis öryggisráðgjafi, B. II 854-855
og gjöf þj. segist greita atk. með henni
með þeim samræðum, at hann skot: hana
döki sem vandræsta gjöf. B. II 897.

þar þar. telur engi að hafa verið til
at kalla saman áskjalning til rh. útfærings.
þat si einbærður þannig at velja rh. sína
sjálfur. þetta hafi hann gert og þat si h.
samkvæmt. Glesv. hafi rh. getat þygt sér
sæ vel vilja þess. hvers: sínu lagi
at hann hafi getat gert sér nokkurn veginn
gjöra hugmynd um þing fagði sitt, og meini
þanna: gjöf: Ed. ekki sítur en Ad., at rh.
hafi ekki þarit þar villur veginn. B. II 835.

þj. sítur þannig, at hann hafi ekki haft neitt
fornlegt samþykki Alp. t. a. taka vit völdum.
En engi slík fornleg samþykki hafi verið
þarri þarri, en rh. skift: hafi sít: ^{og si ekki verið} 1914/1914
hafi þat gjalda mátt verið um rh. útfærings
á þinginn, og meini hl. Sjálfst. hl. hafi at
lökum þygt sig þarri meiri hl. Nu hafi
verið þygt þjálst atk. þann, þar sem þin
ritji at hvers sínum vit um sveitir landinn
ítrullatir af öllum flokkseiningum. Atk.
Glesmest: manna hafi þar verið sít og

annars. B. III 863-865.

4.

Christinn Daníelsson hefur verið fram, að vð. hafi óþakkt þinglegt umbrót haft t. a. vöta málið til lykta; þá hafi hann ekki frekar haft þátt hann t. veytt: þá at hann gæti varium eftir á atell. af réttstöðuflokki sínum sem stöðit hafi á allt öðrum grundvelli og sker. þjóðrætt: og þingrætt: erger hafi átt at vöta um virslit málsins svo lengi sem reyjan þess. hafi ekki eftir hann t. a. taka þátt: sína hönd. En vð. hafi þá ekki esan þátt sénum á, at hann hafi átt vísan meiri hl., en hann hafi tekið við völdum. Þá þá konungsi sé rétt at taka sín vð. t. a. gegna stj. störfum, þá sé þá vafalaust brot á þingrætt: at vð. taki at sé at leggja kabinets-spursmál á þann hátt, sem ort:it sé. Þá þessu umrit hefur þá verk á ísl. þingrætt: B. II 828-9.

Stjór. F. telur hattulegt fordæmi, at vð. skifti skuli hafa ort:it með þessum hátt: þá hljót: at at yrkja þessum völdit en verlega þingrætt: B. II 888.

Meðan P. telur og misvitt:it, at anka þing hafi ekki verið kallað samann. B. II 890-891.

Þessa dæmis en óalgengri, deilur E. A. og P. J. f. V. á eldri dægi Vð. á rit og bréf: B. III 23-51.

Alfstaða stj. 1911.

1.

Í Hd. flutt: B. G. f. V. snumma á þinginu t:ll. t:l
þál. um framboðad á 7. gr. stl., þar sem Hd. ákvað:
á stj. um gæms atv. þessu viðvikjandi. A. 377.

U:ð fyrir um. ljóst: G. M. þvi yfir, at af t:ll. góti:
samþ. endanlega þáverth, þá teldi hann þat vott um
at hann hefði doki þat traust Hd., sem hann teldi:
sér nauðngælast t:l at geta haldið áfram þvi
starfi, sem hann hefði met hárdeum. D. 279-280 sk
28 h_L ^{skv. 363} - B. G. telur doki vandræst þarast: t:ll.

D. 280. T:ll. at lokum feld met röðst. dok. D. 323.

Skömmu ^{eftir fluttu þinginu t:ll.} flutt: B. G. f. V. t:ll. t:l þál.
um vandræst á miðverandi stjörnu svohlj: Hd.
Alþingis ályktan at ljáa yfir vandræsti: á mi-
verandi stjörnu. A. 504. Undir um. um hana þar
Gunnar Sigurðsson fram röðst. dok. svohlj.: Um
leit og Hd. Alp. ljáir traust: sáir á miðverandi
stjörnu, telur deilbir fyrir mesta mál á dagþrá.

D. 407. G. S. segði: at munda gjálfr greita atv.
á mat: t:ll. en hana hana fram t:l at þá skýra
línes t. a. þá vissu um, hvort stj. hefði traust
meiri hl. d. sta doki. Þeymist svo, at stj. hefði
doki traust meiri hl. deildarinnar sé gjálfrast
at stj. segi af sér þessu: stat, þvi at ella sé ó-
þvæðandi samvinnu milli deildarinnar og stj.

1921.

M. G. segir - um lagaför. - Ed., að hann
sé alþingi um að afhenda Sig E. völdum, þegar hann
sýni, að hann hafi meiri hl. þinggjafi at vaki
sér til að taka þau í sínum hendur. B. 2273.

S. G. telur fráleitt, að nokkur fari að brjóstast: at
mynda stjórna meðan sin fyrra segi ekki af sér,
En þat er þinggjafi: sbrót af hann at segja ekki
af sér, þegar traustsýnir. hafi verið seld: Nd.
B. 2290.

J. M. telur ósemilest af stjórna ástæðum að vera

fram tværestyfið. og greiða síðan alker. á
mót: beinni. Leitin t. a. komast eftir fylgi
st; sé að vera fram vartværestyfið. í Sþ.
og haf: sei leit að þessu ferinu hér að vera
fram vartværestyfið. sem alt fyrirgitt haf:
tekið afstöðu til B. 2295-6.

M. g. mótvalin þar að tværestyfið. haf: verið
felli: Nd, þar að 12 haf: tekið þátt: ákvæði. en
15 eldri svo að engin al. haf: verið tekið.
Rátt: t. a. fella st; sé að vera fram vartværestyfið.
till.: Sþ. B. 2300-2301.

S. E. - telur mig fyrir st; á lagna vilja Nd. sem þótti
ata vartværest. B. 2303-204. S. M. segir st; lífi að ráða þar
hvort og ævnan þar bit; um
töku og
haf: verið
töku og
haf: verið
töku og
haf: verið

Aft. stj. 1911.

(3.)

B. G. taldi þat hafa sicut sig: atbergv., at stj. hafi ekki fengið eitt einasta trauðsatker. og veri vandræðstakill. því ortin óþiðf og rok hann hafa því aftur. Þora því röðst. dek.

G. þ. og M. P. ekki bannað upp. D. 572-598.

Dok. G. þ. var svoklj.: þd. álitur, at afstata til miv. stj. og samtök um skipun nýrrar stj., af til stj. skilfa komi. hljót: at ávondart af skotunum þess. á þessum þeim stöðum, at stj. hefur læst fyrir þetta þing. En met því ^{at} flest öll þessi mál eru enn til meðferðar í nefndum, og þd. meimum því ekki gefið kortur á at veita þess til meimum hlitar, at taka afstöðu til þess, þá tekur d. fyrir mesta mál á dok. D. 409. þess ort, sem eru: þess klöfa vildi Magn. Þitt. þessa ár, því at hann taldi: þess flest grimmu blatt trauð til stj. D. 474-5.

Þ miv: taldi þess M. þat ekki rétt, at á slíkum tímum þess stj. endilega at hafa skutning á bröttum meini hl. í þess þess t. a. geta setið við völd, slíks megi þess mörð þess þess og at þess. D. 260. þess segir hann at ~~þess~~ þess þess: þess, at stj. ^{þess} þess: at taka nanni þess eta segja af þess þess at þess. þess þess þess þess D. 495-6. En þess segir hann, at á þess þess þess til, sem

4) Vanttrausts yfirl. haf: verið borin fram, þá haf: verið
hugst á því, að það veri yfirlýktan vilji alla þingmenn,
er hafi ekk: að ræða úrskotum, en ekki um og um vort-
tildraguminn, að eins meiri hl. annað d. D. 497.
Stjórnin sigi sjálf að ræða því, hvenær hún leiki
trausts yfirlýsingar. D. 496.

Vanttraustskill. var tekinn aftur 17. mars.

Stj. segði ekki af sér. (V: J. v. um. út af þessum: Ed. og á
samt. mitta).
b. meir kom til umm.: Nd. þáttill. þrb. af Eiv. E.
Jón. M., þótt. J. og Petri þ. svo líj: Nd. Alp. ályktan
að fara á landstj.: að leita þess: státt um soqvar
þingmann um það, hvort hún sjöti: trausts þess
til að fara með stjórns landmenn, A. 1169-1170.

Af þessum. er lögt áhersla á, að þetta sé ekki
vanttrausts yfirl. þak. M. D. 207.

Því M. taldi stj. ekki gæta vitundkent rétt andat. t.a.
ræða því, hvenær hún leitast: trausts þingmann.
Haf þessum sigi að taka upp málum rit og sé rétt
að samþykki b. d. þingmann komi til þess. E. er af
Nd. vilji taka þessum rit upp, þá muni vátunandi
þessum leitast leysna, því að slíkt vilji: það ekki láta
ljóta sér. Stj. andattingar haf: ekki nema tvö rit
t.a. komu vátunandi frá: annaðhvort að þá van-
traust samþykkt eða að drepa þann mál, sem vátun-
ninginn er sérstaklega aut um og vilji: stj. á odd-

Afst. stj. 1911.

5.

inn. A þessum fyrir er ekki hætt að benda á mein-
slík útslit mála. „Eg hef áður sagt þat mjög
ljóst, at räturneftit vill ekki berjötta þá venju, sem
komin er á þeir á landi um þat, at til þess at taka
til greina vandrætt, hefti stj. rétt til at heimta,
at G. D. þingmaður eta 3 þ. tali afstötu til till.“
D. 205-206. Till. var feld með 14 atkv. gegn 17.
D. 117.

10. maí kvæddi þinn Magnússon sér hljóts: G. D.
utan dagskrár og afhandin forseta málaheitan um
at räturneftit hiti um atkvæta greitdu um, hvernig
þekki, at þat heit:st lausnir um, og hvernig ekki.
Samþykkt var með 8 atkv. gegn 3, at atkvæg. skyldi
fara fram umv. laust og vora eitum einungis
3, sem ískutu at räturneftit fari frá, og 10
sem neitutu því. B. 2493-5.

þess er at gata, at G. D. segist skorta samþ.
vissu till. : Hd., sem vandrætt, er geri þat
at verbum, at hann fari frá, en vitarbannir
hinsvegan ekki rétt Hd. sinna til at segja
stj. at fara.

1988. Stjórnarskipti.

þeir hlaga. gæmi gæmi þyngi þvi.
at hvern þari frá skv. ^{skriflegri} aðskoran
meiri hl. þann. en heft: þó
þalíð réttara at þvingit eta
hever deild heft: lák:í uppí
álet sitt um þetta í þannleagan
lítt. B. 930.

1923.

Þöbst. dsk. sem hefur í sér fölgandi
antveinst vikið frá af forseta D. 569-582

1923. Vanttraust.
at þess glæsi nor. dek. 2. d. 1923

3 Sp. flutt: Eiríkur Einarsson
till. til þess. um vanttraust á mör. stj.
völdi: Alp. ál. að ljá yfir vanttraust:
á stjórnum þeirri, er mi þer met völd!
landinu. A. 1081.

E. E. telur lítt vitunandi fyrir stj.
at þess. kemur að dregin af þinginu
D. 478. S. E. telur það ekki í sam-
væmi við venjur, að stj. fari frá
fyrir síðan sakir. D. 480.

þorl. J. flutt: völdi. rökt. dek.
met þess at Alp. hefur mi at stj. t. nor.
fellt 3 mannt: þinglaumi ákvæð-
ar og brenningar fyrir dýrum,
þessum þingit ekki á d. t. þ. a. afv.
þessa tillögu og telur þess fyrir
marta mál á dek. D. 481-3.

S. E. telur samt: et líta rökt. dek.
sem merki þess, at þingit vilði
at þess vilði stjórnum D. 503

höfust. drk. var samþ. með 20
atv. - augn 5. D. 516 . 22 &

í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
1801. A. v. áherslunni

í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1

í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1

í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1
í þessu áherslunni me. líg. 1:7. 11:1

1925

vantraust.

Í Nd. er þetta þal. um at Nd. skipi
 vandaðnaðinn. ^{skv. 33-34. stj. skv.} L. Grossanesmilit. Meqn. Gudm. segir
 at: k. ll. þelst grimmulett vantraust D. 286, 316
 327. ⁴⁴ Gm Meqn. segir, at veqna þess, sem fram
 hef: komit: um. get: stj. abbi þelst vit k. ll.
 og hjot: rituneyti: at abota samþykt þennar
 sem fullkoma vantrausts og ljósinga met veqna-
 leqni afleiðinga. D. 333.

þessu er veitat af flestum at utvinnu grænna
 k. ll. skv. innbæna ummali þvöleifs Gm sem þenn.
 Framsóknarflokkurinn f. flokkurinn hönd. D. 371-5.
 skv. Tr. f. þm. innbæna D. 390-392
 hönd. dok. B. f. f. v. þelst 14 atkv. gegn 14, k. ll.
 og jölf þelst 14 atkv. gegn 14.

ARÞ.

Í Nd. þer Gm þald. fram seðlj. þal: Nd. ályktan
 at ljóa vantraust: á niðervandi landstjórn A. qb2r
 Í umm. segir Gm þald., at ein stj., sem abbi hef:
 meiri hl. Nd. get: abbi þalst þingveit: stj. öms
 og leggja þat innbæna á ákv. stj. um þjál.
 D. 432.

Gm Meqn. þelur þat abbi ritl., at Nd. eigi at
 hafa meiri áhrif: þvi efni þvört stj. ritji: seta
 þarí frá um E. d. þat at þjál. á þingstjórn lögð

1917. Vandræst.

A fundum b. d. N. Cleverian tilkynnt: Goin forf.
at skv. till. rättsmyndisins heft: nei varit þalst
forsat: þess vit andlát Goin Magn. þausst til
öðru vici nei áberit: ita meini hl. Alp.
öslat: breytningar, þann telur, at sjálfrast sé
nei eftir samkomu Alþingis, at slík bráttabrigta
skiptun um forsot: rättsmyndisins heldi ekki
áfram, heldur verit: nei einhver forsok. skiptun
er á venjulegan hátt. Gof: stj. leitast álits
þ haldslf., fjölmennasta flokkur þingisins og
og stjórningsflokkur stj., um þetta og leggja
þann til, at g. þ. verit: skiptun. Meini þat
þei verit ^{legt til} ~~legt til~~, svo framfarlega, sem ekki komi
fram innan hefils þessa á þinglegum hátt
ösk frá meini hl. Alþingis um stjórnskipti.
B. 3631-3632.

Skv: þei, sem g. þ. upplýsin vit um. um
vandræst: Nd. Lönnur tilkynning var
dektigis) þá var 16. mars lagi. in stj. rati
till. um skiptun g. þ. og var þei undir-
skrifit af þonungi 28. mars. D. 116.

23. mars þei Gletinn Valdimarsson þann til
til þal. um at Nd. Alp. álykt: at þessa van-
træst: á niðvandi niðstjórn og heft

47
Till. „till. til þá þá min vandræst á min. ríkisgj.?”

A. 438.

Till. er tekið till. umr. 29. mars og lá þá
jafnframt fyrir brött. flutt af þorleif: Gunnarsson
og 4 öðrum framsóknarmönnum. Skir. henni
skal till. og. ortast svo: Nd. Alf. ályktan at
ljáa yfir, at mest þeir at vitanlegt er, at min.
stj. er: minni hl.: Nd. og ein minni hl. stjórns-
vings: Sþ., sem og veqna þess, at eigi er
sjáanlegt, at minni hlutgjafir vert: hegt at
meyda á þessu þingi, en þórnningar fara: hönd,
vert: at svo stöddu at hita á stj. sem starf-
andi til bráðaþingta.

Fyrirsögn skal ortast svo: Till. til þá.
vitvirkjandi minverandi landstjórn.

A. 439.

Yst: um v. all. sari m. a. at alp-þ. fulltrúamenn
á þingi hef: sent stj. bréf strax og S-þorl. gaf slikt
sina hl. þóni, þar sem þeir hef: ljátt yfir þeir,
at þeir teldu sjálfrágt, at stj. leitast: traustsýfir-
gjafir: Sþ. sta a. m. k. : Nd. D. 74. Aut vitat
at, at engin þingvati-stj., sem sé: minni hl.: Nd,
geti set: á þessu. Si deild hef: mest á brif á
lögátt: þina og ljá henni sé atal þjár veitvira-
valdið. Þessu þórn þjórn. fyrst og min hef:

1927. Vantvaust.

3.

einung mest ábrif á samkytt þjórn, ef þar
þarf: at komna í Sþ. vegna leika á milli leikdama.
Þá er alment vitanlegt mi ortit: þingvæðis-
löndum öllum, at þingvæðis-stjórn geti ekki
setit mest samþykki afri meilatofnum. Sam-
gerir þar vit þynir, at ef till. verti samþ.
muni stj.-regja af sér. D. 75. Þá er ekki neyi-
legt þynir stj. at kafa meiri hl. þings at kafi sér
af hini sé: minni hl.: Nd., þar at þjómala-
stjórnin geti ekki setit og haft aðalþjóðvirkninga-
valdit á miot: sér. ~~D. 75~~ En þar standi svo á, at
stj. hef: ekki minni minni hl.: Sþ. og munu
vera: minni hl.: Nd. D. 103. Stj. get: ekki
leitit skipa sig (þ.e. skipa neðjan þorsrh). an þess
at kafa yfirlyktan þingvæðja á bak vit sig.
Þessa krausts hef: stj. ekki leitit og heldur
ekki þengit. Stj. sé ekki öfunduvert af þessu
mali lykt: svo, at stj. verti valdrænt, og verti
at starfa áfram sem bráttarstjórn þrátt
þynir skipun þorsrh. D. 107. En slíkt leit: af
samþ. brett. Fransóbrennanna, þar at þar met sé
þar lykt yfir, at d. leit: á stj. sem bráttar-
stjórn og at valdrænt hennar sé takmarki
at: samvæmi vit þá D. 173. Af litarta landsþjórn

1927 Vanttraust

5.

Trosgæri þeirh: leggur áherslu á, að líta þessi
á stj. starfandi til brátahringta með öllum afh.
er þess hlaf: í för með sér, enda fær sí með
hótt. stefnað til politískvar „castration“ af stjörn-
arringar. Viti þess, að g. g. skyldi ekki at-
vara þessum um að líta ekki skipun forsh.
þess fram eftir að vanttraustotill. var fram
kominn, þess sem nh. hljóti: að vera ljóst, að
á völdu stundi um fylgi hvar. D. 156-158.

þess þess. leggur áherslu á, að til þess að myndu
stjörna megi ekki meiri hl. Nd. heldur þess: til þess
meiri hl. Alþingis, þetta leið: af því, að allri þess.
hlaf: jafnan í hlutunum um stjörnarringdum.
þess landskjörskjörandur hlaf: þess alder er aðrir
þjóðandur, þá sí þess sem svo sí þess. full-
þess jafnréttisinn þess þjóðdama þess sem
þjóðarfulltrian. Eftir allri skipun Alþ. geti
meiri stj. leið: sér þess megi út af þess sig
að hlaf meiri hl. : Nd., alder skipun sí ekki
þess að þessvaranlegt sí að þessum Nd.
þess: ein göngu. Þess verð: að þessum full-
þess þess: Vanttraust stj. verð: að þess
meiri hl. alls þess. Þess þess þess þess
að svo stöddur þess stj. megi: að hlaf meiri hl.
alls þess, þess þess: ^{meiri} ~~þess~~ hl. : meiri

6.
kvarri deildinni. D. 86, 126, 159. Stj. left: left
fullan rétt á því að leggja til að endanleg skipun
gæti gert strax og þunnast hafi: orðið um at-
kvæðagættislena við landskjörvit: heurt. Með þeirri
kenningu hafi vilji þjóenda þannig ítrivalt
: ljós ^{enda hafi: 3 hálfl. eftir frá því hann var stofnaður.} Stj. hafi þá þótt réttara að gera
þinginu ávallt um þetta, en engum mót-
málum gegn skipun forsoð. sem mark væri
takaandi á, hafi verið hvefkt innan ^{seinni-} ~~þing~~ ^{leggs}
þests. því að krefja alþfl. um að stj. leitast
traust hafi ekki verið meinni átt. þá sé
stj. og þennar fylgismanna að skera úr því.
þennar trausts skuli leitast en andst. að bera
fram vandræst. Vandræst-till. meini leita til
stj. skilta, ef hin ytri samf.: Nd. og þangi vegun
atværing úr Ed. til þess að meini hl-þings
stat: á bak við hana. D. 126-127, 176. Þótt.
Fransískvæðinganna vill. f. f. skilja þannig, að með
henni sé ljóst afi hlutleysi við stjórnsíða og styttri
hinn því að stötu stjórnsíðanna, og þar sem sagt
sé, að leitast sé á stj. sem starfandi til bráta-
þingta hljóti. þá að miltast við þátt hve skant
sé til þinginga og sé þá vandræðlega ofi um
að stj. meini ekki jafna langlif. Skilja ofi um
þing ^{þing} lif: stj. get: hann leitast þá: lítta meini
leggja.

1927. Stjórnar áttala.

f. f. segir, að stj. sé minni hluta
: starvi deildinni og geti ekki
fengið traust í Sp. og ~~ann~~ þess
annars eðlis en venjule. þingrættis
stjórn. ^{hinn er þingverðgjafi.} $\frac{2}{3}$ af 20 þess. Nd
heftu ljóst vantraust: á stj.
verð: að álita, að hinn heft:
talarlaust ferir frá völdum.

B. 1232-1233, 1290-1292.

f. f. segir, að ekkar megi blanda
saman þingrættis stj. og meiri hl.
stjórn, slítt sé annað mál hve
lengi stj. geti starfað, ef hinn hef:
ekki meiri hl. bak vit sig - b. d.
en þat mit: et vaf gang mála-
anna: hvort d. um sig. þessig
þess metfert fjárl. : Nd. þess
meðbi, að stj. hef. ekki meiri
hl. þess. En eftir sé að vita

hvert ^{þetta} ~~þetta~~ ferir til þessara

váttatölur, sem st. þarf. at gera.
þegar stj. og þingmenn hlt geti
elki þennit sér samann. Elki
se það at kalla þessa stj. þingmenn
stj., þvi at þeim hef. alls elki
bet: st. þessum. B. 1255-1256.

J. B. telur yfir l. at alder þess þingm.
sem at stj. se brátaþingstj.
þafa: sem fölgit vartrouel á stj.
og se þeim þvi elki þingm.
stjórn B. 1275-1277, 1218-1219
1233-1234

1928. vitun á rh.
fyr þort. off. flýttja : 3 þ.
svölis. þat. : 3 þ. ályktan at
vita hvort niverandi dömsmálark
á löggjöf þeirri, en sett var á
sitasta þingi um vartskip
vísingis A. 855.

Þ um tekur g. þ. þat fram
at till. sig. eigi fram borin
vegna þess at þeir óski, at
g. þ. viki úr seti at svo
komur. D. 184. Till. feld met
rókst. dok. D. 246-248.

fundan : samráð : við formenn andstöðu flokkanna
undir ein og þannig er ortið um innslit lianna
með þessu kosningu .

þingmálsbréf kosningu dags . 13 . apríl , en list
i Hlf . 14 . apríl .

B . 146 - 148

Stjórnarskipti: 1931 samur.

Þ skýrslu forsok. um skýtaritkipti: konungs og forsok. út af þingrofium kemur fram, at 17. apríl hefur forsok. símet konungi, at um þat átrid: at vera ábyrgt á þingrofium, þat: ni og á niðkornu þingi sé rátturugt: fullpolit:skt og standi Framsóknarf. eindregit at taka stjórninni. En ristalega met tillit: til þess, at staðhalta vegna vert: á þ. at láta líða lengri tíma milli þingrofs og konunga er: þestum þingroft:slöndum öðrum, hefi þessi verið gfiðlegt, at stj. starfi sem burl. stj. at þessi er ment: administration og um framkvæmd vikið- valdrins inn á rit. Til þess at áætla þetta munu verða manuskript: umen rátturugtissins, sem undir- stríki þessa starfsemi inn á rit. - 20. apríl hefi svo till. um manuskript: verið send.

D. 20.

Á sunnarþinginu 1931 spur þeir þald. at þessi utan dok. : Sp. 21. júlí hefur verið megi þess at föst stjórna vert: sett á lagginu. Þeir þarf. þessir þá gfi þess, at Sjálfstæð:slf. lit: svo á at vera ni stjórna, sem Framsóknarf. meyndi, á burl. stjórna, þar sem hún hefi ekki meiri hl. þjóðarinnar at taka sér. Glet:inn vald. sagir þat mjög óviltkunnarlegt, at burl. stjórna sitji:

lengi eftir að þing sé komið saman. Forseti:
Asg. Asg. segir, at hver ein stjörva, sem hef: meiri hl.
Alþingis at baki sér, sé at réttur lagi politísk
stjörva. Sveinur Guðm. segir, at skv. gífurleisungu
forsv. i Nd. i vötn skot: kann stj., sem mi atji
sem ípolitísku borbstjörva. Asg. Asg. Forseti, segir
þat mál stundingsmannu stjörvananna, hvort þessi
stj. sé borb. stjörva at aklri, og engu annara.

B. 1285-6.

5. ágúst 1885. um þat i Nd. hvort stjörvan.
myndum lit: i utan drök. B. 1286-7.

11. ágúst tilkynnir forsvar. ^{Ed} Lúija menn i stjörva: meiri.
þeir þarf. i tvekan, at stj. get: atans skotart sem
borb. stjörva, þar sem hún hef: bak ut sig minni
hl. kjósenda i landinu, og vert: svo þungat til Alf.
væntanlega mest hef: skipat svo málium, at aklri
get: aftur komið fyrir, at þing vert: svo skipat,
at meiri hl. þess hef: atans minni hl. kjósenda
at baki sér.

Tv. þ. segir, at frá situstu kom. hef: stj. Framsóknarf.
vert fullkomlega politísk stjörva, og sé þat um.
þeir held. hjósin af hálfu Alþingarf. gfi andrötöu ut

hina meiri stjörva. B. 1287-1288.

i Nd. um atans meiri um. um þessi atn. en skifta aklri
sérlega máli B. 1287-1301.

B. d. gefur forsvar. samskora, gfi. i Nd. B. 1301
Allmáttur um. utn og kemur fram at hlið. Vald. áður Framsókn hef: þess
þess utn til stj. myndum B. 1307-8. um. B. 1301-1308.

1930.

Útgjaldatill. Sp.

2 Sp. flýttja Ben. Sv. ofl till. til þal. um at
Sp. feli stj. at leita þyrir sér um kaup til
handa laubinn a ábættum eignum og leggja á-
rangnum af þeim samninga um leittum þyrir
nasta þing. A. 793.

Ben. Sv. og göv. Þor. flýttja útaubakill, vit þa
þyrir á þat leit, at Alp. heimili stj. at
festa kaup á ábættum hluta eignarinnar, af
samninga takast, sem stj. telur vitundandi,
en illa verði eign þessi tekinn eignarinnar,
at þessum heimild met bráðabirgðal. A. 138
vit útaubakill. flýttja lokar sömu þann þa brth.
at í stat þess at heimila stj. kaupin þann
„Einn þessum leitur Alp. í göv, at rétt sé, at
níðerstj., gegn vortan legru heimild eftir á,
fest. kaup á“ osfrv. A. 1443.

Þatur Dhesen telur þyrir hl. útaubakill. brót
á 4. mýr. 29. gr. þess. Sv. og varhugaverk at
gíta undir stj. at leita brth. D. 129.

Ben. Sv. telur antalegt á A. 1443, sem hann ber
fróm sem skriflega brth., beta er at þinnu þ.
Dhesen dar. 4. mýr. 29. gr. þess B. 132-3

Þatur Dhesen telur þess á mist. brth. ebbi annat

en tilraun til með kvikaleidum að sneypa
sér fram hjá skilunum á þv. þsþp. D. 138.

Forsæt. Aeg. Aeg. telur vitaukat. ll. öbreytta
ótrivelt vita : boga vit þv. þsþp. En með
bott. vit. vitaukat. ll. ekki : boga vit þsþp, þv
að bott. sé samrýmanleg þsþp. og allt sé sett
: veld stj. og hún get. með 5 till. eftir þv, sam
því standa til og framkvæmt ~~þv~~ á eigin ábyrgð
upp á vartanlegt samþ. Alþingis D. 139.

Þvtt. vit vitaukat. ll. samþ. en vitaukat. ll
gjálf svo breytt feld. Aðalt. ll samþ.

25 atkv. gegn D. 139.

1925 Fjarlægsmál. í þal. formi 3 þ.

3 þ. þara Sigurján Guðsson of. þann þal. um
steinolíuverslunina þess dnis, at Alf. skori í vikis-
stj. at gefa innflutning steinolíu fyrir þau frá
mestu áramótum en láta vikisverslun mest stein-
olíu halda áfram fyrst um sínu at því leyti:
sem þörf gerist t.a. tryggja nægan innflutning
og samgjarnt vert í öllum. A-933.

Alg. Alg. kvefist þess, at þaræ: vísi till. frá
þau sem stj. sé heimildarlaus at lást vit olíu-
verslun: fyrir samþæpi, D. 86-7. Forseti:

göb. göb. telur heimildina felast: gjálfrí
þal. og því ástæðulaust at frá vísa. D. 87.

förendur þess. telur: till. um at væta all-
mikil fjarlægisatrið: fyrir vikis og því óheimilt
at afg. þara með einni um. í 3 þ. ^{þessu hefti:}
at at væta: þess um. í þessu þal. ^{dy. 237-238} D. 88-9

Forseti: göb. göb. segir, at þat heyrir ekki undir
valdsrit þess at skera in því, hvort stj. skuli
fara eftir ályktun Alþingis. þau óber stj. gjálfrí
in á einum tíma á eigin ábyrgð gegnvert Alþingi:

D. 195-b. (Vint: at eiga vit þetta, þó ekki alveg glíst
því at frá vísuvarast. J. B. vonn þess en þess).

Tryggvi þess. telur mjög heyrir at afg. málið með
einni um. í 3 þ. þann sem till. þess frá á

verslunarmarkstur vikisins met þeim hatti, sem
dóki sé önnur heimild til, en til slíks rektors
þarf: þi og komi þá niðurlag 2 q. gr. þá þ. t. l.
D. 199-201. Magnús Torfason telur af svipdum
orðum uppkent máttins: Sp. öfornlegan skr.
2 q. gr. þá þ. En veruleiki liggja hér á bak við sem sé
nín, að meiri hlut: Nd. vilji dóki leggja niður einka
sölu á stundinni og atli stj. þá að nota hinu víf-
lega meins hl. sinu: Ed. til þess að eyð: leggja nei-
þvætt: Nd. Met þessu^{se} verit að brjóta fjárhagsvöld
Nd., sem eigi þá að hafa töglin og hagsdinnar.
D. 223-224. Sigurjón Guðsson mótumli þessu
abotunum, þá at þetta mál sé dóki hegt at skita
sem fjárhagsmál fyrir rétt, þar sem einokunarskyldu
þessi sé dóki tekjurhind fyrir vikissjóðinum, og
dóki sett: þá þ. tilhagandi né rekinn. D. 234-5.

1922. Utgjaldat: ll. 3p.

J. A. G. flutt: : 3p. þá l. um at skera á stj. at
blutast til um at sætt: þygnir Glomströndum og
kinnigum þarabitarstjórnar vort: mælt upp og
sjókerf af þess gert sem fyrst. - At mér þun.
bera svo fram vitanbatill. A. 636-637.

J. A. G. tekur till. aftur, en annar þun.
tekur þessa upp, segir þá fyrst: M. H.:
væga þess, at þessi till. tekur: sei þáir hegsator.
þá álit og, at þess skv. þess. segir at þessa
fram: annar þessur deild en elki 3p.
og en þetta tilbit sem úr sk.: málinu. D. 441-4.

Þ þess sambandi en eftirdeklarant at daginn
eftir kom til umv.: 3p. till. þess Bald. ^{þess þess} um
at A. 3p. skoni á ríðarstj. at byrja á byggjingu
landspítala sem fyrst. A. 641. En svo þess um
at sé till. á íflannlega fram þess, enda má e. þ. v.
segja at elki á með þess gert ríð þess
þess um utgjöldum og en þess þess á
huldu. D. 157-164.

Vanttraust 1932

1

ginn Bald, H. G., H. V. og V. og flýttja: Sp. f. d. um: at
Alþingi ályfti: at ljáa vanttraust: á miverandi ríkis-
stjórn A. 1451. Till. var borin fram: þinglok og
averist gegn ráðuneyti: Ásg. Ásg. Met kill. voru 4
en 30 á móti: 3 greiddu abbi atkvæði: en 5 voru
þjárfstaddir. D 188-189.

Atdragandi þessara vanttraustsflýttja er
sá, at: b. d. er ^{17. maí} lesinn tilkygning frá forsök.
þar sem hann tilkyggin, at hann hefði beitt
lesnum þingi sig og ráðuneyti. Atstafur til þessa
er ein, at sjálfst. og jafnrettam. hefði hjótt yfir þri
: Ed. at þeir myndu greiða atkvæði gegn þjárf.,
skattaför. og spennatörför., at svo komur, og
ef til atkvæða komi myndi þessi för. þri falla
: Ed., þar sem sjálfst. og jafnrettam. ráða
þar yfir réttum helmeingi atkvæ. liggi þátt þri
þingi, at miv. stj. sé þess ímættug at þi þi afgr.
mála á Alþ., sem geri þeimni mögulegt at veita
þjárfarhætt enis og þjárfar hvelji: ni. Þessi kostur
er þriur hendi: Annar er at láta fella þessi för. :
Ed., og ytri þri mest borin fram till. um þing-
rok og stofnat til nýrra boru. þegar. þessara
kostunn myndi hann (Tn. þ.) abbi taka. M. a.
vegra þess, at þriurfram er vitat, at eftir nýjja
boru. verði atstafur á Alþingi öðhægis þriur sama

og mi sé um atalatr. Fransókuorfl. geti elski umit
 svo mikitt á vit born. , at hann geti: nátt meiri hl.
 : Ed. , eins og háttat sé born. til heimar. gefn.
 vist sé lítth, at Sjálfstfl. og Gafrestann. fl. geti: elski
 umit svo mikitt á vit born. mi, at þeir geti: komit
 fram vilja sínum : bjóðdama skipunarmálinum gegn
 vilja Fransókuorfl. Glinn kostunnin sé at vilja
 úr embætti: og þat gerir hann, þar sem líkur sé
 til, at þingit geti: annar, sem geti: nátt samkomu-
 lagi sem virkur. þá lausan. mákuna, sem gert:
 niðargleyst samtveglagt samstarf á Alf. B. 2412-
 2415.

3. júní sýgur Sj. V. at þeir utan dek., kvort þorsat:
 vit: til at hin nýja stjörn sé löglaga mynduð
 og ságu þorsat: ann elbart óbezt: komit frá
 komunni B. 2415.

4. júní tilkynnir Hsg. Hsg. : Sþ. myndun hin
 nýja samsteypuváttamest: Fransókuor og Sjálfstfl.
 Spennust all- miklar um. út af myndun þess.
 þá Bald. talar, at hin nýja stjörn heft: átt at
 byrja á at leita trausts Sþ. þat muni : þest-
 um iðruin þingrat:slöndun vera átt allra þingra
 verk nýrrar stj. at leita trausts þingraís alla
 áta þá þeirra máletofunnar, sem fjöhrunnar sé,
 af þingrat sé tvískift. þetta heft: hin nýja stjörn

Vandmætt 1932

átt að gera t. a. sjna, að henn væri mynduð á fullkom-
 lega ~~hætt~~ ^{hætt} : - legan hætt, þó hith sé vafalaust, að þessi
 stjóna hef: stutning eta hlutleysi meiri hl. þings
 B. 2420-1
 Hög. Hög. segist ekki geta farið að leita trausts
 hjá þinginu þyngi bærast að þing Bald. þegar
 hann (Hög. Hög.) hef: ni mjlega sínað til kommu.
 að stj. sé mynduð með hlutleysi eta stutningi
 all flestra sjálfstæðis - og framsóknarfara, þing
 Bald. get: hins vegar búið fram van traust,
 B 2422. Van þátt 200 gent skr. að frammi

Óantvæst

Skilki íh. heldur því fram
at stj. eigi at víkja úr
völdum en meiri hl. þj. þj.
þun. sennist gegn herni án
tillits til þj. þj. þun. Tekur
at breyta þunf: stj. þ. t. a.
frýsaga þetta.

Alpt. 1907 B. d. 2755, 2789,
2801.

1915. Fjörð. og Ed.

9. Nd. 1915 við einu ann. fjörl. telur framman.
fjörð. (Pétur Þósson), at Ed. hef. gert óvenjuf.
míðlar breyt. á fjörl. hekkum Ed. nemur 178 þús.
en hekkum 130 þús. kr. svo at sparnatannur
sé dæmi meiri en 48 þús. kr. Ed. hef. átrúið
vél t. a. gæva þessu breyt. En óber. stjór. hef.
Nd. mest framkvæmt: í fjörmállum, þar at þar sé
fjörð. stj. fyrst lagt fram og þá: einu hófuf.
vannsóku. Til n. í Nd. sé send öll erindi viðr.
fjörmállum, og þar af leitandi hef. fjörl. n. til.
Nd. jafnan verit áhrifa mestan og áhrif. Nd. at li-
lega míðlar meiri en Ed. þetta eigi svo at vera
þar at völd og áhrif Ed. í þessu efni eigi
stall. at vera t. a. draga úr (kontrollera)
Nd. breyt. Ed. mi þar dæmi beint í þessu
áhrif. Samvinnu n. þá mi meiri en undan-
farit, þar at Ed. frá upphafi þýðst míðlar
betur með stjórnum Nd. n. en nokkum sínum
áttum. Men hef. þar vænt at breyt. gætu minni
en áttum, en vænnin orðit alt ímunn. B. III 4467.
En þósson segist mi hafa séit á sex þingum
og aldrei séit annast síns og Ed. hef. mi þóknast
at fara með fjörl. B. III 462-3. Segir: samb.
við einu fjörl., at sig hef. lengst til at fara